

2018

Creació d'un centre d'interpretació a Cal Marquès de Camprodon

Memòria Tècnica

DIPUTACIÓ DE GIRONA - Memòria

Codi per a validació: 7E5B6-H0K92-7LMTK

Verificació: <http://www.ddgi.cat/verificador>

Aquesta és una còpia impresa del document electrònic referenciat : 1/22.

1. Breu descripció del projecte.

L'Ajuntament de Camprodon està duent a terme les obres per a la creació d'un centre cultural denominat Cal Marquès. Es tracta d'un edifici declarat bé cultural d'interès local situat al carrer Catalunya de Camprodon, vinculat a dos edificis històrics de la Vila, el casal de Cal Marquès i l'Església del Carme i situat en un dels eixos de visita i de referència principals de la vila. La conclusió de l'actual fase d'execució d'obres el proper mes de juny d'enguany suposarà la finalització d'un projecte de rehabilitació arquitectònica gestionat amb múltiples fases des de 2002.

El projecte proposat consisteix en la dotació museogràfica dels espais destinats a la interpretació del patrimoni del centre amb un eix vertebrador de l'exposició i de les activitats a desplegar: el patrimoni natural i cultural de quatre espais naturals protegits, de la vila i la vall de Camprodon

La posició de la vila de Camprodon és excepcional en termes territorials en relació a quatre Espais Naturals Protegits. Camprodon és punt d'accés als vessants sud de les **Capçaleres del Ter i del Freser, al vessant oest de l'Alta Garrotxa, al vessant est de la Serra de Cavallera i està situada en el curs de les riberes de l'Alt Ter.**

A la vila i a la Vall de Camprodon s'hi apleguen uns conjunts de béns mobles i immobles, que tenen un interès fora de dubte per a la seva història local i que podrien incorporar-se en un discurs museístic. Aquestes col·leccions tenen unes titularitats molt diverses i unes també diverses voluntats de projecció pública. En aquest sentit, es tracta més d'una col·lecció potencial que d'una col·lecció existent i per aquesta raó, requereix ser gestionada amb els seus titulars.

El projecte arquitectònic

El projecte arquitectònic que s'està desplegant porta per títol "Projecte de rehabilitació per a museu municipal a l'edifici de Cal Marquès i del Convent del Carme de Camprodon"¹. El projecte en execució un cop acabat permetrà destinar fins a 442 m2 a espais públics (expositius i d'activitats), 31 m2 a espais per administració (essencialment espais d'atenció al públic) i 34. m2 dedicats a espais tècnics (serveis higiènics i petits magatzems de servei). Així mateix, el projecte en execució inclou el tractament dels espais públics i carrers circumdants a l'edifici (paviments i urbanització). L'edifici disposarà de sistema de calefacció, sistema de detecció d'incendis i de prevenció de furtus amb les corresponents alarmes i circuits tancats de TV, així com d'un sistema de megafonia. L'edifici comptarà amb serveis de telefonia i recepció de senyal de televisió i internet. Totes les sales disposaran de cablejat informàtic per a facilitar la instal·lació de recursos digitals. El projecte d'obres preveu un equipament complet dels accessos a l'edifici, zona de recepció, sala polivalent i espais de servei associats als usos d'aquests espais) i l'equipament bàsic de les sales d'exposició. Aquesta previsió permetrà posar en funcionament una part de l'edifici un cop concloua la fase d'obres

---

¹ El projecte s'adjunta com a annex.

actualment en execució i deixar preparada la zona destinada a exposició permanent de manera que permeti la instal·lació de museografies sense haver d'entomar noves fases d'obra civil.

Un centre d'interpretació

Es proposa instal·lar a Cal Marquès un centre d'interpretació dels recursos patrimonials de Camprodon, incloent en aquest concepte tant el patrimoni natural com el patrimoni cultural, oferint-ne una visió integrada, recorrent a la instal·lació de béns de les col·leccions de les quals es disposa avui i a recursos expositius amb voluntat de mediació entre aquest patrimoni cultural i natural, tant per les persones que resideixen a Camprodon com per a les que visiten la vila i la vall.

També es concep com un centre de recursos que doni suport a les propostes d'iniciatives privades com són les entitats del territori, les empreses de serveis adreçats al turisme, les activitats d'educació en el lleure i els centres locals de recerca com el Centre d'Estudis sobre la Retirada i el Patronat d'Estudis Històrics d'Olot.

Entenem que aquesta configuració respondrà amb eficiència a les necessitats identificades pels diferents agents i usuaris als quals prestarà servei el centre i que són de naturalesa diversa (entitats públiques com ajuntaments, fundacions públiques i consorcis, entitats privades, com associacions culturals i econòmiques, i particulars titulars de patrimoni, persones de la vall que empraran l'oferta del centre i ajudaran a configurar-la i visitants).

Funcions de l'equipament:

Funció cultural. Amb la seva actuació el centre ha de permetre equilibrar els diferents ritmes de l'activitat cultural a la vila i a la vall (estiu/hivern; caps de setmana/feiners), acollir activitats en millors condicions que les actuals, complementar l'oferta cultural existent per a tots els habitants i visitants de la vall i l'entorn, proposant activitats entorn la música, les lletres, les arts plàstiques i la reflexió de manera que es renovi constantment la relació entre el centre i la ciutadania. Ser un centre que mitjançant la seva acció identifiqui i construeixi identitat.

Funció educativa. Ha de transmetre i crear debat a l'entorn dels recursos que configuren la identitat d'aquest territori. La presència dels espais naturals i elements del patrimoni cultural protegits d'alta qualitat en el territori exigeixen una acció permanent de sensibilització i formació sobre com establir una relació entre la comunitat humana i aquests espais. La presència d'elements patrimonials naturals, artístics i arquitectònics requereixen una acció també adreçada a transmetre coneixements i fomentar valors a l'entorn de la seva conservació i de la seva capacitat de crear comunitat. L'existència d'una acció continuada entorn a la música i a Isaac Albéniz, un dels seus representants més significatius és una oportunitat d'estendre l'hàbit cultural de fer i escoltar música. En tots aquests àmbits, Cal Marquès ha d'esdevenir un espai de referència i un centre de recursos per a les institucions educatives, tant formals com no formals, que contribueixi a la millora de la qualitat de vida de les persones que viuen en el territori al qual adreça proposta el centre.

Funció turística. Cal Marquès haurà de desplegar una acció de suport al desenvolupament de l'activitat adreçada als visitants. En aquest sentit, en coordinació amb els serveis de turisme de Camprodon, de la Vall i la comarca, ha d'esdevenir un centre de divulgació de les rutes i activitats vinculades als recursos patrimonials, un complement de l'oferta actual d'activitats per als visitants a Camprodon i l'espai de divulgació de les bones pràctiques al voltant de les activitats turístiques que es desenvolupen a la natura.

Incorporar **expertesa tècnica** en matèria de patrimoni cultural i natural per a contribuir a desplegar projectes de caràcter supralocals com els que pugui desenvolupar País d'Art i Història, la Mancomunitat de la Vall de Camprodon, el Consorci de l'Alta Garrotxa o el Consorci d'Espais d'Interès Natural del Ripollès. Totes necessitaran referents professionals ben assentats al territori per a desplegar les seves estratègies amb la màxima eficiència. I també projectes de caràcter local atenent la realitat complexa i rica a l'entorn del patrimoni camprodoní que cal gestionar en uns termes que siguin sostenibles per al municipi i per als del conjunt de la Vall, definir un criteri de col·lecció local i els recursos per al seu tractament i promoció.

2. Objectiu i abast territorial del projecte en relació als ENP.

Objectius del projecte

1. Crear un centre que faciliti els instruments per al gaudi, el coneixement i l'ús dels espais naturals situats prop de Camprodon i els connectin amb la història i el patrimoni artístic, històric i cultural de la vila i la vall al voltant d'una experiència que incorpori la música d'Isaac Albéniz
2. Esdevenir un espai de referència per a les activitats culturals, educatives, econòmiques i socials que es desenvolupen a Camprodon i a la Vall d'acord amb les necessitats de gestió dels espais naturals i culturals
3. Disposar d'un espai i un equip que garanteixi una programació d'activitats connectada amb les necessitats culturals, turístiques i de reflexió col·lectiva respecte del futur de la comunitat de la Vall de Camprodon
4. Desplegar gradualment un programa perfectament alineat amb les estratègies territorials i els mitjans de les organitzacions existents, assegurant la seva viabilitat.
5. Organitzar un model de gestió basat en la cooperació amb altres entitats del territori i dotat d'una governança amb una component de participació que el connecti amb la comunitat a la que serveix i li aporti estabilitat i economies d'escala.

Els indicadors que s'empraran per avaluar el compliment del objectius així com els resultats esperats es detallen en el Projecte Bàsic de Museologia. Es llisten a continuació els que s'empraran a tall de referència bàsica:

Grau d'execució d'obra

Grau d'execució de projecte museogràfic

Data de Posada en servei del centre

Contractació de l'equip gestor

Formalització de l'òrgan de govern

Abast de la informació oferida al centre

Desplegament del Projecte Educatiu

Grau de satisfacció dels operadors

Impacte en oferta turística

Nombre d'activitats programades
Equilibri de les programacions (increment de les activitats menys representades)
Assistència a exposició permanent
Assistència a activitats
Grau de satisfacció d'usuaris actes
Grau de satisfacció visitants exposició permanent
Grau de satisfacció dels organitzadors
Nombre de projectes de caràcter no puntuals que s'han executat en col·laboració de tercers en l'àmbit de la temàtica de l'exposició permanent
Tipologia de partners en projectes no puntuals
Grau de cofinançament dels projectes no puntuals
Disponibilitat del Pla Anual de Centre

Abast territorial del projecte:

Es vol que Cal Marquès esdevingui un espai de divulgació i de referència per a **quatre de les Zones d'Espesial Conservació de Catalunya. Suposen un territori de 57.502,86 hectàrees, en el que 30 ajuntaments hi tenen part del terme municipal** . Els espais són:

ES5120002 Capçaleres Ter i del Freser

Superfície ZEC (ha): 12.515,54

Municipis inclosos: Setcases, Toses, Ribes de Freser, Pardines, Molló, Queralbs, Vilallonga de Ter i Planoles

ES5120003 Serra Cavallera

Superfície ZEC (ha): 6.381,84

Municipis inclosos: Llanars, Vilallonga de Ter, Ribes de Freser, Ogassa, Queralbs, Camprodon i Campelles

ES5120001 Alta Garrotxa, Massís de les Salines

Superfície LIC: 38.196,1 ha

Municipis inclosos: Molló, Tortellà, Sant Joan les Fonts, Sant Pau de Segúries, Sant Llorenç de la Muga, Sales de Llierca, la Vall de Bianya, Montagut i Oix, la Jonquera, Darnius, Camprodon, Cabanelles, Beuda, la Vajol, Albanyà, Agullana, Riudaura i Maçanet de Cabrenys.

ES5120019 Riberes de l'Alt Ter

Superfície LIC: 409,83 ha

Municipis inclosos: Ripoll, Sant Joan de les Abadesses, Sant Pau de Segúries, Camprodon

Els recursos del patrimoni cultural, material i immaterial sobre els quals es pot construir relat museogràfic

Patrimoni arquitectònic

Els municipis de la Vall tenen catalogats 191 elements, dels quals onze són béns culturals d'interès nacional individualitzats i altres dos són conjunts, Beget i el patrimoni medieval i tradicional de l'Alta Garrotxa.

Patrimoni artístic

El conjunt d'orfebreria gòtica associat a Sant Patllari de Camprodon, el frontal d'Altar del segle XII de Sant Esteva de Llanars, el retaule barroc de Sant Miquel de Setcases i la Majestat de Beget són peces d'una notabilíssima factura, claus en el seu context artístics i que es mantenen en la ubicació original per a la qual foren creades.

Patrimoni històric

Col·leccions de béns mobles vinculades al territori del projecte: col·leccions municipals de Camprodon, col·leccions arqueològiques del Generalitat de Catalunya (Castell de Rocabrúna); col·lecció Cuadrado, col·lecció Bassaganya .

Patrimoni Immaterial

El territori de la Vall de Camprodon és un territori ric en llegendes i en pràctiques etnològiques com la dels músics sense solfa. Expressions de la cultura tradicional que avui encara mostren signes de vitalitat i que es generen en molts casos, en contacte amb la natura.

L'ajuntament de Camprodon actua com a promotor del projecte. Camprodon és una vila 2.214 habitants², articula la Vall del mateix nom, integrada per altres cinc municipis, que són Llanars (507 habitants), Molló (342 habitants), Sant Pau de Segúries (672 habitants) Setcases (182 habitants) i Vilallonga de Ter (406 habitants).

Camprodon es situa en una posició central respecte dels espais que es vol promoure.

- És una de les portes al Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser. L'accés a la zona de llevant es du a terme des de Camprodon, mentre que al vessant oest s'hi accedeix per Ribes de Freser.
- Així mateix, des de Camprodon es pot accedir als vessants de Llevant de la Serra Cavallera
- Des de la vila es dona accés a la zona nord de l'Alta Garrotxa, la compresa entre els termes de Camprodon i la Vall de Bianya.
- Camprodon està situat en el centre de la zona protegida de les Riberes de l'Alt Ter.

La vall de Camprodon per la seva banda, esdevé un espai amb una component de paisatge potent que actua com a espai de transició envers els espais protegits.

² <https://www.idescat.cat/emex/?id=170391>. Les altres dades de població provenen de la mateixa font i corresponen totes a l'any 2017.

Aquest espai disposa de recursos de cooperació territorial:

- Mancomunitat de Municipis de la Vall de Camprodon que aplega sis municipis,
- Un instrument de cooperació transfronterera de promoció i recerca en matèria patrimonial que aplega vint-i-quatre ajuntaments catalans i vallespirans.
- En l'àmbit específic de la gestió d'espais naturals, Camprodon forma part del Consorci d'Espais d'Interès Naturals del Ripollès i del Consorci de l'Alta Garrotxa.

3. Memòria museològica

Proposta de continguts i materials divulgatius, interpretatius i vinculació amb el patrimoni natural dels ENP pertinents

CRITERIS GENERALS

A partir dels elements patrimonials identificats en el projecte bàsic de museologia, proposem articular la mediació entre població i patrimoni mitjançant la definició d'un relat central que els vertebrï. Proposem **un discurs que integra la descoberta i comprensió dels medis natural i cultural i la seva relació amb el territori i les comunitats que el poblen en el passat, actualment i per al futur.**

Entenem l'exposició permanent com un recurs al voltant del qual desplegar una àmplia activitat de dinamització cultural que contribueixi a la cohesió del territori, obert al debat i a la reflexió. Entenem l'exposició com un punt de partida i no com un punt d'arribada. Per aquesta raó, considerem tan important concebre un espai i un programa d'activitats com exhibir els fons dels que es disposarà i mediar entre paisatges i visitants, ara i en el futur. La funció de la sala polivalent com a sala d'actes, concerts de petits formats i sala d'exposicions temporals és clau en aquest sentit.

Pel que fa al relat expositiu, proposem que **l'eix que ha de vertebrar el relat sigui la relació entre uns espais naturals excepcionals i una comunitat humana. Farem especial incidència en el modernisme.** És un període històric i un moviment artístic a l'empara del qual es desenvolupen processos claus per al territori que es vertebrava la volta de la vall i de Camprodon. Aquest eix ens permet obrir la reflexió als processos de futur que han d'afrontar la vila i la Vall i que haurà de continuar establint una vinculació especial amb el medi natural.

Ens proposem incorporar al discurs expositiu els següents elements:

- Les característiques dels espais naturals protegits. La seva gènesi, característiques dels hàbitats, evolució en contacte amb l'activitat humana en el passat, avui i en el futur. Les pràctiques associades a la seva conservació.
- La producció musical d'Albèniz, doncs encaixa plenament en aquest concepte. Per estètica artística i pel fet que motiva la relació del músic amb Camprodon
- L'estiueig, la connexió entre Camprodon i personalitats com el Dr. Robert, Joan Maragall i Alexandre Galí, doncs arrenquen en aquest moment històric.
- La redescoberta del romànic i la seva consideració com a art nacional
- La pràctica de l'excursionisme com a pràctica vinculada a espais naturals excepcionals, atès que es desplega a finals del XIX i principis del XX.
- L'activitat econòmica, que transforma radicalment la relació amb el medi natural

- Fins i tot, la retirada, llegida tan en la seva dimensió territorial com històrica, es pot vincular a la pèrdua d'un somni, el de la modernització política a l'estat espanyol, que neix amb el catalanisme polític.

Dos elements transversals que permeten relligar els diferents components del relat:

- Els **espais naturals protegits**, que articularan el relat de cadascun dels àmbits expositius
- **Albéniz com una figura clau del relat**, creant una experiència entorn a la seva música, complementada amb els objectes que integren el seu fons i fent-lo present en tots els àmbits de l'exposició, de manera que la seva música actui de nexa de relació per a tot el discurs.

Es proposen dos criteris que guiïn la instal·lació dels elements de la museografia:

- Per una banda, assolir uns espais que permetin la màxima flexibilitat d'usos i una exposició permanent que permeti ser modificada sense requerir intervencions arquitectòniques dràstiques, de manera que generin **una col·lecció permanent, però no immutable**. Aquest criteri estarà limitat només per la necessària qualitat i atractivitat dels recursos expositius.
- Per altra banda, pretenem instal·lar una col·lecció i una exposició amb uns **costos d'exploració i manteniment sostenibles**, de manera que el projecte museogràfic instal·lat es redactarà havent definit d'antuvi els paràmetres en aquesta matèria.

Continguts dels espais expositius

Cal assenyalar en primer lloc que el present projecte contempla la dotació dels espais que han d'acollir museografies, doncs les actuacions en curs ja inclouen la dotació completa dels espais d'acollida i serveis al públic, sala d'actes i espais de gestió, així com l'obra civil i les instal·lacions bàsiques elèctriques, climàtiques, de telecomunicacions i de seguretat de les sales destinades a acollir l'exposició temporal. Es tracta doncs, d'un projecte en execució que en cas de ser seleccionat per la Diputació de Girona, podrà avançar la seva execució i entrada en funcionament i millorarà les possibilitats expositives en disposar de recursos suplementaris.

La implantació museogràfica es desenvoluparà en diversos nivells:

Un tractament de caire escenogràfic dels diversos espais que, juntament amb una banda sonora de base i la il·luminació, conformi una ambientació unitària sensible.

El mobiliari museogràfic i els suports de gràfica que tenen el protagonisme y que permeten presentar la informació de manera ordenada. Adoptaran diverses configuracions en funció dels continguts i materials a remarcar i exposar.

Un ampli ús de recursos audiovisuals que tant serviran, mitjançant projeccions o pantalles integrades en el mobiliari, per a la creació d'una narració de base en cada un dels temes a tractar, com, per fer accessible una informació més exhaustiva i aprofundida dels temes d'interès de visitant, mitjançant punts interactius.

Finalment caldrà crear una aplicació amb una àmplia base de dades que permeti ser usada sobre el territori.

El discurs museogràfic s'iniciarà amb un audiovisual introductori i es desplegarà en les dues plantes que es situen darrere dels edificis històrics de Cal Marquès i de l'Església del Carme. Els espais previs a aquests estaran ocupats per la sala polivalent, que es configurarà com a espai per a exposicions temporals i per a sala d'actes.

Espai Introductori

Sala 1

Superfície útil: 25, 43 m2

Espai tancat, amb capacitat per a unes 25 persones, amb una instal·lació audiovisual immersiva en la qual es presenta la proposta de visita a l'entorn dels espais que configuren el territori i els paisatges que genera i els valors que conté i transmet així com els efectes perseguits mitjançant la seva inclusió al sistema d'espais naturals protegits i els canvis soferts al llarg del temps en la seva relació amb les comunitats humanes que el poblen i molt especialment, a l'entorn del canvi de segle. Canvis que afecten la manera de viure a la muntanya per raó d'innovacions tecnològiques, la vinculació amb Barcelona i els corrents culturals de l'època i els canvis que s'hauran d'afrontar d'ara endavant. Es posarà especial èmfasi en la música, tota d'Albèniz, per a iniciar un lligam entre aquest autor i l'exposició que es presenta i que s'estendrà a tots els àmbits.

Locució en quatre idiomes (català, castellà, francès i anglès)

Durada aproximada: 10'

Una unitat geogràfica

Sala 2

Com a informació prèvia es mostrarà, de manera clara i senzilla, com les diferències en orientació i alçada influeixen de manera determinant en la distribució dels diversos hàbitats que trobarem i han condicionat històricament -i també en l'actualitat- la pressió antròpica que suporten.

També volem mostrar com, tot i destacar les singularitats diverses que trobem en cada un dels espais, aquests configuren una unitat geogràfica ben definida, tant en l'aspecte natural com en l'humà.

Aquests conceptes bàsics són els que ens ajudaran a organitzar la presentació escenogràfica i els recursos museogràfics que posarem a l'abast del públic per a la comprensió i interpretació la densa informació que genera cada un dels espais naturals que tractarem en les sales 4,5,6 i 7.

Per a presentar aquesta informació usarem projeccions sobre una maqueta a escala del territori del que parlarem combinada amb esquemes gràfics i textuais.

Espai l'hàbitat urbà

Sala 3

Superfície útil: 45,44 m2

Espai centrat en mostrar l'evolució de les poblacions urbanes al territori i molt especialment, la de Camprodon. Es destacaran els principals trets d'aquests assentaments: la fundació de la vila, l'activitat

humana (econòmica, social i cultural) i els elements que ens han perviscut d'aquesta activitat, tant materials (els edificis i espais més destacats) com naturals (presència d'espècies destacades al medi urbà). Es posaran de relleu tres moments històrics: l'edat mitjana, quan la ciutat i les valls es configuren com a comunitats, l'edat moderna, quan la frontera esdevé un espai de confrontació entre estats i el segle XIX, quan amb l'arribada de l'estiueig Camprodon es connecta amb Barcelona.

Com a recursos museogràfics s'empraran elements gràfics i textuais, suportats amb l'exposició d'elements del patrimoni material i mitjans audiovisuals: un element de consulta que vinculi la posició de Camprodon respecte del conjunt del territori i que reculli els elements patrimonials senyalitzats. Aquest element ha de disposar d'una aplicació que permeti la consulta mitjançant dispositius mòbils dels visitants. S'inclouran en sala fotografies d'alta qualitat i dibuix naturalista dels elements a reproduir. Així mateix s'oferirà un punt d'escolta de fragments la peça "Catalonia suite populaire pour orchestre en trois parties" d'Albèniz, que actuarà com a banda sonora d'aquest àmbit de l'exposició.

Espai Riberes de l'Alt Ter

Sala 4

Superfície útil: 43,89 m2

Ens proposem mostrar els hàbitats de les ribes de l'alt Ter com els contextos que ens permeten reflexionar sobre la funció de connectors que han jugat. Els definirem mostrant els hàbitats i les espècies més significatives d'aquest espai protegit, els paisatges que ha generat i el seu abast territorial. S'identificaran i es posaran de relleu els valors a preservar i es proposarà una actitud pel que fa a la relació amb aquests espais. Es presentarà també aquest espai com a paradigma de la relació que han establert les comunitats humanes amb aquests espais pel que fa a les comunicacions (ponts i camins, especialment a banda i banda de Pirineu), l'activitat econòmica (molins i fàbriques) i els aprofitaments energètics (centrals i boscos). Mostrarem també com s'ha interpretat en l'art aquest espai i es proposarà una reflexió sobre el futur d'aquesta relació.

Com a recursos museogràfics s'empraran elements gràfics i textuais, suportats amb l'exposició d'elements del patrimoni material (peces d'art i elements de l'activitat humana a presentar) i mitjans audiovisuals: un element de consulta que reculli els elements patrimonials accessibles. Aquest element ha de disposar d'una aplicació que permeti la consulta mitjançant dispositius mòbils dels visitants. S'inclouran en sala fotografies d'alta qualitat i dibuix naturalista dels elements a reproduir. Així mateix s'oferirà un punt d'escolta de música d'Albèniz, que actuarà com a banda sonora d'aquest àmbit de l'exposició.

Espai Serra de Cavallera

Sala 6

Superfície útil: 14,46 m2

Per la seva configuració pretenem associar aquest espai a les activitats entorn al bosc. Per a fer-ho, es mostrarem els hàbitats i les espècies més significatives d'aquest espai protegit, els paisatges que ha generat i el seu abast territorials. S'identificaran i es posaran de relleu els valors a preservar i es proposarà una actitud pel que fa a la relació amb aquests espais com es proposa per l'àmbit precedent i per als dos següents. Pel que fa a la seva interacció amb les comunitats humanes, ens interessa situar en aquest referent els elements del patrimoni immaterial de la zona. Les llegendes i mites que han configurat la tradició i una narrativa pròpia d'aquests espais de muntanya, les festes i celebracions així com la seva correlació amb altres elements del patrimoni etnogràfic a banda i banda dels Pirineus i les

actuacions de documentació i protecció d'aquest patrimoni, especialment associat a les activitats d'etnògrafs del segle XIX i XX, un element més que caracteritza el modernisme com a moviment cultural

Com a recursos museogràfics s'empraran elements gràfics i textuais, suportats amb l'exposició d'elements del patrimoni material (peces d'etnografia) i mitjans audiovisuals: un element de consulta que reculli els elements patrimonials accessibles i localitzi elements del patrimoni immaterial. Aquest element ha de disposar d'una aplicació que permeti la consulta mitjançant dispositius mòbils dels visitants. S'inclouran en sala fotografies d'alta qualitat i dibuix naturalista dels elements a reproduir. Així mateix s'oferirà un punt d'escolta de fragments l'òpera "Merlin" d'Albèniz, que actuarà com a banda sonora d'aquest àmbit de l'exposició.

Espai Alta Garrotxa

Sala 7

Superfície útil: 22,05 m2

Per la seva densitat en elements patrimonials medievals, volem situar en aquest context la presència dels elements del patrimoni arquitectònic i artístic del romànic i del gòtic del conjunt del territori que el projecte pretén abastar. Pretenem també posar de relleu la vinculació entre la protecció del patrimoni, les entitats i institucions catalanes del segle XIX i principis del XX i el seu impacte en aquesta zona. Per a fer-ho, es proposarà en primer lloc la caracterització dels espai protegits, mostrant els hàbitats i les espècies més significatives, els paisatges que ha generat i el seu abast territorials. S'identificaran i es posaran de relleu els valors a preservar i es proposarà una actitud pel que fa a la relació amb aquests espais com es proposa per als àmbits precedents i per al següent. Pel que respecta a la interacció amb les comunitats humanes, es mostrarà com s'hi presenta el patrimoni cultural, especialment el religiós i el militar, quines causes n'expliquen la gènesi i les diferències estilístiques al llarg de la història. Es farà extensible aquesta relació al conjunt del territori.

Com a recursos museogràfics s'empraran elements gràfics i textuais, suportats amb l'exposició d'elements del patrimoni material (col·leccions d'art i arqueològiques) i mitjans audiovisuals: un element de consulta que reculli els elements patrimonials accessibles. Aquest element ha de disposar d'una aplicació que permeti la consulta mitjançant dispositius mòbils dels visitants. S'inclouran en sala fotografies d'alta qualitat i dibuix naturalista dels elements a reproduir. Així mateix s'oferirà un punt d'escolta de fragments la peça "Alhambra", d'Albèniz, que actuarà com a banda sonora d'aquest àmbit de l'exposició.

Espai Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser

Sala 8

Superfície útil: 29,06 m2

És l'espai amb major grau de protecció dels quatre que volem presentar. Per aquesta raó, el situem en aquest punt que concebem com "gran final" de l'itinerari pel medi natural i la seva interacció amb les persones. Com a la resta dels espais, es presentarà una caracterització dels espai protegits, mostrant els hàbitats i les espècies més significatives, els paisatges que ha generat i el seu abast territorials. S'identificaran i es posaran de relleu els valors a preservar i es proposarà també una actitud pel que fa a la relació amb aquests espais en el futur. En aquest context volem presentar dues dimensions de l'activitat humana en relació a aquests territoris: l'excursionisme i la frontera. L'excursionisme entès com un canvi de paradigma en la relació entre persones i muntanyes, una

relació amb valors nous creats al segle XIX (protecció de la natura, descoberta del país, competició esportiva) i impactes nous, traduïts en termes d'infraestructures (des del refugi d'Ulldeter fins a les pistes d'esquí i les activitats de natura). La frontera entesa com un element canviant (d'espai de connexió fins al segle XVII a espai de separació des d'aleshores fins al XXI i novament, a espai de connexió), els fenòmens de transhumància associats a la ramaderia. Volem també mostrar com els seus espais (colls d'Ares, Pregon i tants altres) foren per on es produí la retirada i el camí de l'exili al 1939. La frontera ens permet també establir la connexió entre Albéniz i Camprodon, doncs el seu pare era funcionari de duanes en aquesta vila.

Com a recursos museogràfics s'empraran elements gràfics i textuais, suportats amb l'exposició d'elements del patrimoni material (col·leccions històriques) i mitjans audiovisuals: un element de consulta que reculli els elements patrimonials accessibles. Aquest element ha de disposar d'una aplicació que permeti la consulta mitjançant dispositius mòbils dels visitants. S'inclouran en sala fotografies d'alta qualitat i dibuix naturalista dels elements a reproduir. Així mateix s'oferirà un punt d'escolta de fragments la suite "Iberia", d'Albéniz, que actuarà com a banda sonora d'aquest àmbit de l'exposició.

Espai Albéniz

Sales 9 i 10

Superfície útil: 59,60 m2

L'objectiu de la museografia d'aquests espais és aportar una experiència sensorial al voltant de la música d'aquest gran compositor nascut a Camprodon, desplegada en dos àmbits. Un àmbit organitzat entorn a la seva activitat musical associada a una vida de viatge i un altre entorn a la música per a piano, el seu gran instrument. Dos àmbits organitzats a l'entorn de dos audiovisuals vinculats entre ells de manera que permetin la seva projecció successiva i creïn un sol discurs museogràfic.

Els continguts de l'àmbit del viatge giraran entorn a la seva presència en diferents ciutats de l'estat (Camprodon, Barcelona, Madrid, Canàries, Càceres, gires per l'estat), americanes (L'Habana, Estats Units,...) i europees (Paris, Londres, Brussel·les,...). Es posarà de relleu la seva biografia i la seva activitat com a intèrpret i en les europees, la seva activitat com a compositor i la seva relació amb altres creadors coetanis musicals, artístics i literaris. Pel que fa la seva obra, es posarà l'accent en la lírica i la música per a orquestra que composà.

Els continguts de l'àmbit dedicat al piano es mostraran les característiques formals i estètiques de la seva obra i les diferents aproximacions que pianistes destacats fan a la seva obra (especialment, a la suite Iberia)

Actuaran com a elements de referència materials els béns dels que disposa per la Fundació Isaac Albéniz, singularment els elements mobiliaris que traslladava en la seva itinerància mentre sojornava a França i el piano Bechstein³ amb el que composà la seva obra mentre residí a Anglaterra.

Espai didàctic

Sala 5

---

³ Aquest piano comparteix nom amb una de les espècies que son claus en tres espais naturals protegits, el myotis bechsteinii. La raó és que el naturalista que donà nom al rat penat era un avantpassat del gran fabricant de pianos europeu de segle XIX).

Superfície útil: 12,44 m²

Espai equipat per a realitzar tallers per a grups participants en l'oferta educativa del centre.

Les sales 4,22 i 25 són espais vinculats a zones de circulació.

Projecte Educatiu

Incloure el Projecte Educatiu de l'equipament significa d'una banda el disseny, en paral·lel als continguts exposats a Cal Marquès, en un projecte educatiu que desplegui tota l'oferta educativa segons els diferents nivells d'edat d'educació obligatòria (de P3 a ESO), postobligatòria (Batxillerat i cicles formatius), estudis universitaris, màsters i postgraus i educació d'adults o educació al llarg de la vida (all life long), lleure en família i en grups. Però també significa, d'altra banda, ser punt de sortida que articuli la resta de recursos educatius per a la descoberta del patrimoni natural i cultural que existeixen, esdevenint un punt, un enclavament que reorganitza i informa dels recursos ja existents ampliant-ne l'oferta amb les activitats educatives a Cal Marquès.

Tant l'espai de Cal Marquès com l'entorn, passen a formar part de la vida cultural i formativa de la comunitat, esdevenint amb el PE, espais de comunicació "volguda" per excel·lència amb els diferents públics i habitants de la zona. Es fan evidents com a espais d'educació. Espais que segons la UNESCO defineix com a escenaris d'educació "no formal".

Eulàlia Bosch defineix aquests espais de cultura i educació com "espais que propicien un diàleg al que tots hi tenim dret" al preciós llibre *Un lloc anomenat escola*. (Graó, 2010). Són espais claus i de pont entre la creació i l'educació, de formació de públics i construcció d'una ciutadania cultural. Espais com diu Bosch a on "es tanca el cercle d'una llarga conversa, que és la relació que s'estableix entre cultura i educació (...) i aquesta conversa és una de les millors estratègies per a la construcció de la pau i la consecució de contextos de llibertat". En la mateixa línia Carbó Carbó a *Cultura, educación y cooperación para el desarrollo*. (2009) parla de la l'educació que va més enllà de l'àmbit escolar i és la que contribueix a la formació d'una ciutadania cultural.

Aquesta conversa, en espais patrimonials té una característica important. Segons Juanola, Calbó, Vallès (2005) el "patrimoni és el nexa entre el passat i el present i en la mateixa línia com a motor i configurador de futur. Aquí és a on l'educació adquireix una importància vital construint pots que permetin a la societat, i sobretot als joves, interpretar, reinterpretar i participar en la conservació i defensa del patrimoni". I segons Vallès "És mitjançant aquestes pràctiques- educatives, patrimonials- i possibilitant que els ciutadans intervinguin de manera constructiva i a la vegada crítica, quan podem garantir aquesta finalitat". (Vallès, *Competencia multicultural para educar en una visión contemporánea e incluyente del arte*, 2007).

Seguint en la línia de teòrics sobre el tema, hem de citar a Asensio i Pol en el seu llibre *Nuevos escenarios en educación: aprendizaje informal sobre el patrimonio, los museos y la Ciudad*, 2002, "El aprendizaje informal (...) ha sido y sigue siendo, el método de aprendizaje por excelencia durante la historia de la humanidad. Esto es debido a que no es tan regulado como el aprendizaje formal, en él no existen bloques de conocimiento estructurados que se deban transmitir, sino que lo informal busca entretener, hacer disfrutar entorno a la cultura con altos componentes de deleite estético, en los que se presentan o se muestran contenidos curiosos y atractivos sobre los que se pretende

desarrollar una reflexión. (...) en este proceso, en lo informal, se premian los contenidos de procedimientos y actitudes no tanto los conceptuales que atañen más a la educación formal, sin que eso signifique que no hagan su aparición. (...) Las actividades informales se perciben por el usuario como algo altamente significativo: aquello si que sirve para algo, me aporta algo, me dice algo de mi entorno, de mis problemas, de mi vida”.

Dins aquest àmbit de l'educació no formal, el patrimoni hi té un paper rellevant, com a espai d'aprenentatge i d'experiència cultural.

Segons Olalla Fontal, “el entorno no formal es el contexto donde se producen actividades de enseñanza y aprendizaje con unas condiciones sumamente atractivas”. (Fontal 2004: 94,95).

Quines són aquestes condicions atractives que fan que aquest aprenentatge no formal sigui tant significatiu? :

- El contacte directe amb l'obra, l'escenografia, el jaciment, el lloc...
- La possibilitat de dirigir l'aprenentatge
- La riquesa que s'estableix en les relacions humanes
- L'heterogeneïtat del públic
- L'ús de metodologies didàctiques centrades en el joc, l'observació, la interactivitat
- La major llibertat en l'estructuració de les propostes educatives, degut sobretot al fet de no estar sotmeses a les estructures de l'educació formal.

Quan parlem de comunicació i educació pensem en públics en plural. Per a cada edat, un nivell de coneixement diferent, una manera d'explicar, una aproximació educativa amb un enfoc previ i divers.

En primer lloc la prioritat hauria de tornar a recaure en la població local. Arribar a identificar la població amb el patrimoni, material i immaterial, i crear el sentiment d'identitat és un dels grans reptes actuals; la principal destinatària d'aquest patrimoni ha de ser la societat que l'ha generat, i que hi ha conviscut al llarg dels anys i que el conserva i el preserva per a generacions futures, a partir de la seva convivència diària. D'altra banda, aquesta identificació servirà també per aconseguir el reconeixement, la conservació i la defensa del propi patrimoni. En definitiva, donar les claus per comprendre millor l'entorn social i polític a escala local, per poder fer el salt a escala global. Així doncs els patrimoni esdevé significatiu i el seu ús ciutadà un fet quotidià. L'espai patrimonial esdevé eina de dinamització social i cultural, sense oblidar la seva vessant també turística.

En aquesta línia no hem d'oblidar però la resta de visitants potencials: els nous hàbits culturals lligats a l'oci i a la mobilitat pel territori permeten que es pugui arribar cada vegada més a un sector de població ampli, de nous visitants a la recerca sobretot d'una experiència cultural satisfactòria.

Com a conclusió, creiem que als nens i a les nenes ens hi hem d'acostar motivant-los a través del joc. Als joves i adolescents cal despertar-los la curiositat, les ganes de conèixer i l'esperit crític sobre un elements històrics dels quals en són hereus. I a la vegada, cal sorprendre als adults, amb una experiència vivencial, participativa, dinàmica i lúdica.

Fa 45 anys el director del primer informe sobre educació de la Unesco (1972), Edgar Faure, deia: “Ja no es tracta d’adquirir, aïlladament, coneixements definitius, sinó de preparar-se per elaborar, al llarg de tota la vida, un coneixement en constant evolució i aprendre a ser”. En un article al diari ARA (juliol 2017) Eduard Vallory parla de l’educació actual després de 45 anys d’aquestes paraules i pel mig, la irrupció d’internet, el canvi tecnològic exponencial, i els grans reptes globals per a un desenvolupament sostenible i equitatiu i es proposa generar una presa de consciència sobre la necessitat de la transformació educativa : “ El repte de l’educació segueix sent capacitar les generacions que ens segueixen perquè visquin vides completes amb dignitat, benestar i llibertat, i donin la millor resposta a cada itinerari vital i als reptes de la vida en comú, que avui concreten els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides. Però aquesta necessària transformació educativa no és irreversible: la força de la inèrcia és gran, aquí i arreu. Per això, només des de la presa de consciència, la feina en comú i l’assumpció de decisions i responsabilitats a tots nivells podrem donar resposta a aquest repte del qual depèn el futur de la nostra societat”.

Aquí és on entra el patrimoni i el seu projecte educatiu, vinculat també i directament amb el que passa en el món educatiu formal i informal.

El projecte educatiu és el marc teòric que articular el desplegament concret del fet educatiu. Estructurat en diferents capítols el projecte defineix els objectius de l’aprenentatge que es produirà en l’espai patrimonial . La concreció d’aquest es reflectirà en les visites i/o activitats, que són les eines que han de permetre l’aproximació entre el fet històric i als públics, i que han de ser plantejades sempre des d’un punt de vista interactiu. No es tracta d’explicar només, sinó d’ensenyar a mirar, a descobrir, a valorar, a reflexionar, a participar i a assumir una actitud crítica i de respecte amb diferents maneres d’entendre el món i la vida.

Lligat amb els pilars de l’educació per part de la UNESCO (Informe Delors: Comissió Internacional sobre Educació al s.XXI), a més d’aprendre a conèixer, a fer, a conèixer i a ésser s’hi afegeix avui el repte d’aprendre a transformar, cap a una visió crítica de l’educació del segle XXI. I això només és possible si es treballa de forma conjunta.

Per tant el projecte educatiu i les seves activitats han de permetre aquests aprenentatges: conèixer, fer, conèixer, ser i transformar. Per això han de ser activitats de ser de qualitat, amb un discurs coherent i rigorós. No es tracta de definir un discurs lineal, sinó de proposar, suggerir i donar pistes possibles per a saber interpretar uns fets històrics de gran transcendència, sense donar en cap moment una lectura tancada del fet. El que es proposa ha de ser una experiència vivencial i diferent, única, amb un seguit d’activitats que permetin fer experimentar i reflexionar, i valorar el patrimoni com a forma d’identitat que cal conèixer, difondre, conservar per poder transmetre a futures generacions.

El patrimoni i l’educació conformen un exercici de sostenibilitat altament necessari avui en dia, com a eina de cohesió social i col·lectiva, però també d’educació i enriquiment personal, ambdues en la direcció cap a l’apropiació del patrimoni com a factor de identitat, d’una banda i de convivència comunitària i social d’altra.

En el projecte educatiu es desenvoluparan diferents metodologies que van des de les més instructives, a les cooperatives, a les experimentals, a les que intervé la indagació, sempre amb l'objectiu de la interactivitat i el vincle amb el grup.

Per tant apareixeran recurrentment els verbs: observar, experimentar, comprovar, comparar, contrastar, criticar, i amb un vincle posat a la quotidianitat de la vida avui, per tal de fer significatiu l'aprenentatge. Segons les teories de l'apropiació del patrimoni per part de Freire i Dewey explicat per Calbó i Juanola (1999) "L'educació del patrimoni desenvolupa una gran quantitat de capacitats educatives i posa en pràctica tot tipus de procediments i habilitats d'observació, de treball de camp, de disseny i realització de projectes, d'estratègies d'interpretació, de capacitats d'avaluació i comunicació, així com afavoreix actituds de reflexió, conservació, recuperació, sensibilització, tolerància, pluralisme i respecte a la multiculturalitat.

Com diu Eulàlia Bosch, el projecte educatiu es debat entre allò escrit i allò viscut ja que *"el educador de espacios patrimoniales tiene la dificultad de su trabajo atrapado entre los interrogantes y las exclamaciones, entre la poética del lugar y la prosa de la gente que por ahí camina. Tiene que buscar distintos caminos por los cuales transitar sin perder el puro placer de hacerlo"*. (Un lloc anomenat escola, Graó. 2010).

ESTRUCTURA DEL PROJECTE EDUCATIU

- 1.-Presentació i definició del projecte educatiu: els valors educatius del patrimoni cultural i natural i de l'educació no formal.
- 2.-Definició dels objectius generals i específics del servei educatiu.
- 3.-Definició dels continguts
  - 3.1.-Definició dels continguts curriculars que permetrà treballar el projecte educatiu (per cicles i edats)
  - 3.2.- Definició dels continguts nuclears del Centre i d'altres espais culturals i naturals
    - 3.2.1.-Continguts històrics
    - 3.2.2.-Continguts socials, cívics, culturals
    - 3.2.3.-Continguts metodològics i actitudinals
- 4.-Definició de les competències bàsiques que es podran treballar en el projecte educatiu (per cicles i edats)
- 5.-Propostes didàctiques segons els diferents nivells educatius.
  - 5.1.-Les visites. Fitxa tècnica, durada i material didàctic complementari.
  - 5.2.-Els tallers. Fitxa tècnica, durada i material didàctic complementari.
  - 5.3.-Les rutes. Fitxa tècnica, durada i material didàctic complementari.
  - 5.4.-Altres activitats
- 6.- Propostes didàctiques per a grups d'adults i familiars

- 6.1.-Les visites. Fitxa tècnica, durada i material didàctic complementari.
- 6.2.-Altres activitats. Fitxa tècnica, durada i material didàctic complementari.
- 7.- Formació especialitzada
  - 7.1.-Seminaris Ciències de l'educació
  - 7.2.-Cursos, jornades, crèdits de lliure elecció
  - 7.3.-Cursos d'estiu
- 8.-Projectes d'entorn
  - 8.1.-Zona escolar
  - 8.2.-Població local
- 9.-Pla de gestió del servei educatiu i viabilitat
- 10.-Pla de comunicació del servei educatiu
- 11.-Avaluació del servei educatiu
- 12.-Recursos i materials didàctics

PROPOSTES D'ACTIVITATS EDUCATIVES EXISTENTS

Actualment l'estratègia d'oferta d'activitats educatives dirigida per l'ajuntament de Camprodon intenta facilitar-ne la realització a les empreses privades actives i complementar-les. En el futur es considera que l'existència del nou centre hauria d'aprofundir en aquesta estratègia i fomentar la cooperació entre agents públics i privats per a generar noves ofertes en aquest sentit.

Actualment s'ofereixen serveis des de set iniciatives privades i tres institucions públiques.

Les empreses privades són:

CENTRE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL ALT TER - Descoberta de l'entorn natural i del patrimoni històric i cultural dels Pirineus

<http://www.alt-ter.org/>

Basats en el Centre d'Interpretació dels molins hidràulics i de l'ecosistema fluvial El Molí Petit, ofereixen recursos d'educació ambiental basats en patrimoni cultural i natural en l'àmbit del projecte i propers:

- 6 recursos per a educació infantil i cicle inicial i 14 per a cicle mitjà i superior de primària
- 23 recursos per a educació secundària
- 31 propostes de visita guiada

LUX MUNDI

Empresa de serveis culturals que ofereix visites guiades a la vila de Camprodon i a Beget

<http://www.luxmundi.cat/>

GUIES ROC BLANC

Empresa que ofereix 14 visites guiades integrant recursos del patrimoni natural i cultural, rutes amb raquetes i btt, formació sobre tècniques i coneixements de muntanya, així com servei de disseny a mida de visites.

<http://www.guiesrocblanc.com/p/inici.html>

BASTIMENTS AVENTURA

Empresa que es dedica al sector del turisme actiu per a escoles, grups, centres d'esbarjo, esportius, etc. Disposa d'una Casa de colònies, essent la seva activitat principal la vinculada a estades per a escoles amb activitats programades de turisme actiu combinant activitats de neu, de multiaventura i sortides pedagògiques per conèixer la història, geografia, flora, fauna i altres aspectes de la Vall de Camprodon.

<http://web.bastimentsaventura.com/>

XATÀRDIA NATURA

Empresa de serveis amb una oferta de 10 visites guiades i activitats de natura estretament relacionades amb el cicle de les estacions.

<https://refugielsestudis.com/activitats-2/guiatges/xatardia-natura/activitats-de-natura/>

GUIES NORD SUD

Empresa especialitzada en la formació entorn la pràctica d'activitats de neu i esquí, escalada i travesses a peu i en bicicleta.

<http://www.guiesnordsud.cat/ca/guies-nord-sud/>

Pel que fa a les iniciatives públiques, les institucions que ofereixen serveis associats a les activitats pedagògiques són:

AJUNTAMENT DE CAMPRODON

<http://www.camprodon.cat>

MANCOMUNITAT VALL DE CAMPRODON

<http://www.valldecamprodon.org>

PAÍS D'ART I HISTÒRIA TRANSFRONTERER LES VALLS CATALANES DEL TER I EL TEC

<http://www.vallscatalanes.org/ca>

Cal dir que les tres iniciatives estan coordinades entre elles, de manera que generen una proposta de visita integrada amb caràcter periòdic a Camprodon i Beget, Sant Joan de les Abadesses, Sant Pau de Segúries, Llanars, Vilallonga de Ter, Setcases, Molló, Prats de Molló, Sant Llorenç de Cerdans, Costoja, La Menara, Serrallonga, Corsaví, Arles, Montferrer, Reiners, Tellet, Vivers, el Voló, Sant Joan Pla de Corts, les Cluses i Morellàs, i el Pertús. Es tracta d'una oferta adreçada sobretot a públic familiar.

4. Justificació de l'oportunitat del projecte i de la seva viabilitat econòmica

Oportunitat del projecte

Tal i com es detalla en el Projecte de Bàsic de Museologia, s'esmenten a continuació els elements que avalen l'oportunitat del projecte:

- L'entrada en servei de Cal Marquès suposarà posar a disposició de la ciutadania **el primer centre al territori que presenti de manera integrada quatre espais naturals protegits**, doncs actualment no hi ha cap centre que estigui destinat a difondre conjuntament els valors dels espais naturals protegits incorporats en el projecte. I tant sols un dels ENP, el de Riberes de l'Alt Ter disposa d'un espai de mediació al CI el Molí Petit de Sant Joan de les Abadesses.
- El projecte proposat **contribueix a complir els objectius perseguits** tant per Fons Europeu de Desenvolupament Regional com pels requeriments de gestió derivats de l'aplicació de les directives de la UE sobre hàbitats i aus.
- Els continguts del centre permetran **completar l'oferta de serveis adreçats als visitants** de Camprodon i de la Vall i farà possible divulgar valors i coneixements entorn a recursos clau d'aquesta àrea del Pirineu gironí i per al sistema d'espais protegits de Catalunya.
- La concepció del centre li **garanteix durabilitat** i li aportaran una connexió permanent amb les necessitats del territori al que servirà.
- La creació de l'equipament comportarà la creació d'un equip humà que seran també els tècnics de cultura de l'ajuntament de Camprodon. Aquest fet que **donarà profunditat a les actuacions municipals en aquest àmbit i consolidarà l'equip i l'espai**.
- Esdevindrà un centre promotor d'activitats que **millorarà l'oferta cultural de la zona**.
- Contribuirà a **reforçar el teixit econòmic local** que basa la seva activitat en el coneixement i l'experiència, en la cultura i la natura i a crearà oportunitats en aquest sector
- L'entrada en funcionament de Cal Marquès suposarà **la creació de dos llocs de treball** que hauran d'ocupar persones amb perfils de formació i coneixement en matèria de gestió cultural. Aquests fet suposarà **incorpora expertesa en un territori**.
- Permetrà posar en funcionament un **centre en un termini molt més breu del que requeriria** assumir-ne els costos recurrent de manera exclusiva als recursos municipals.

Viabilitat del projecte

El dimensionament que s'inclou en el projecte i l'opció de gestió directa que fa l'ajuntament de Camprodon respecte aquest centre han permès construir d'una hipòtesi de costos de funcionament dels propers cinc anys.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Despeses						
Personal	42.000,00 €	42.560,00 €	43.411,20 €	44.279,42 €	45.165,01 €	46.068,31 €
Manteniment	7.750,00 €	8.630,00 €	8.920,90 €	18.560,60 €	19.871,81 €	20.189,25 €
Activitats	7.500,00 €	22.500,00 €	25.970,00 €	29.305,00 €	32.887,50 €	36.742,25 €
Total despeses	57.250,00 €	73.690,00 €	78.302,10 €	92.145,02 €	97.924,32 €	102.999,81 €
Ingressos	45,00 €	75,00 €	9.570,00 €	18.700,00 €	21.550,00 €	24.475,00 €
Resultat	- 57.205,00 €	- 73.615,00 €	- 68.732,10 €	- 73.445,02 €	- 76.374,32 €	- 78.524,81 €
Aportació municipal requerida	57.205,00 €	73.615,00 €	68.732,10 €	73.445,02 €	76.374,32 €	78.524,81 €

Com es pot veure aquest no és un centre basat en un model de negoci que persegueixi la generació de beneficis. Està concebut per a generar valor afegit, per a crear oportunitats, per a consolidar teixit cultural, associatiu, educatiu, professional, per a gestionar el patrimoni cultural i natural, per a crear model, per a crear comunitat, per a reforçar la identitat. És un projecte que contribueix a fer viable un territori. Per a fer-lo viable, la implicació municipal és bàsica.

En aquest sentit, cal dir que l'ajuntament de Camprodon assegurarà l'entrada en funcionament del centre. És coneixedor dels paràmetres de la gestió del centre i que aquests paràmetres delimiten uns costos i unes possibilitats d'ingressos precisos abans d'iniciar la fase d'equipament del centre. I va la pena assenyalar que el volum dels recursos que hauran de provenir del pressupost municipal es situen entre els que assumeixen altres municipis de dimensions comparables que administren centres similars, com són el Centre de Cultura i Natura Can Trona de la Vall d'en Bas i el Centre d'Interpretació sobre el Comte Arnau al Palau de l'Abadia de Sant Joan de les Abadesses⁴, de manera que podem afirmar que aquest és un projecte sostenible per l'ajuntament que el promou.

5. Mesures d'estalvi i eficiència energètica de l'equipament.

Vegeu l'informe de l'arquitecte director de les obres que s'adjunta com a annex,

6. Implementació de noves tecnologies a l'equipament.

La creació del centre contempla la producció dels següents elements

- Una aplicació per a telèfons intel·ligents i tauletes que permeti georeferenciar els diferents elements que formen part de l'exposició permanent i que estiguin oberts al públic o siguin accessibles i vincular-los a les rutes de descoberta existents o que es creïn en un futur. Es tracta d'un recurs a construir progressivament, que construeixi un vincle entre usuaris presents, futurs i passats dels llocs. Amb aquesta acció es pretén crear un catàleg digital dels espais, espècies, hàbitats, elements del patrimoni arquitectònic, llocs històrics o etnogràficament interessants. Aquesta aplicació - catàleg ha de permetre una vinculació permanent entre el que forma part de l'exposició i el que forma part dels diferents paisatges i espais. Una eina també que contribueixi a ordenar la visita als llocs i que faciliti amb realitat augmentada, ampliar la informació disponible sobre els diferents elements.
- Recursos interactius de sala que permetin crear diferents nivells de lectura en un espai limitat necessàriament. Des de recursos que tradueixin en llenguatge de joc la informació i el coneixement a traslladar per a infants fins a la informació que poden requerir persones expertes en patrimoni natural i cultural i en música.
- Recursos per a facilitar l'accés a continguts per part de persones amb dificultats visuals.

4

Ajuntament	Població 2016	Pressupost 2017
Vall d'en Bas	2.983 habitants	3.443.510 €
Sant Joan de les Abadesses	3.342 habitants	4.330.566,57 €
Camprodon	2.221 habitants	4.795.105,86 €

7. Accessibilitat de l'equipament.

Extret de l'informe de l'arquitecte director de les obres que s'adjunta com a annex,

"A l'agost de 2016 es redacta el present projecte per aconseguir la final Rehabilitació dels edificis de Cal Marquès i Convent del Carme que es destinen a Museu Municipal de Camprodon 3 Per a millor detall i coneixement es recomana consultar el projecte redactat plànols i textual. En especial s'observa l'acompliment de mesures d'adaptació per accessibilitat segons Decret 135/95 barreres arquitectòniques en els pertinents plànols amb accessos i itineraris del projecte amb números 25 i 26 i detalls mitjans elevadors a planta primera en plànol 22 (...)

Com a millores d'obra per a licitació s'han previst unes quantes que es consideren recomanables i de prou importància pel funcionament i acabaments del Museu Cal Marquès: Entre elles tenim la plataforma elevadora remunta-escapes. En escala monumental de sala polivalent a pont Trígona, per completar l'itinerari adaptat projectat per ascensor, amb aquesta solució auxiliar i de major confort per visitants i usuaris discapacitats, al evitar sortir a carrer i entrar en edifici veí del convent"

Pel que fa a garantir l'accés als continguts de l'exposició, es preveu la creació de recursos digitals que faciliten la visita per a persones sordes i cegues.

En tercer lloc i pel que respecta a fer accessible el centre a persones que per raons socials i educatives es troben allunyades d'aquest tipus de centre, el projecte educatiu del centre a través del projectes d'entorn i les propostes didàctiques abordarà els recursos necessaris per a apropar aquest públics al centre.

8. Pressupost detallat (per anualitats, per accions i per tipologia de despesa).

Capítol	Tipologia	Any d'execució		Total
		2019	2020	
Producció audiovisual	Servei	135.770,00 €		135.770,00 €
Equipament audiovisual	Servei	35.933,14 €	35.933,14 €	71.866,27 €
Acondicionament dels espais expositius	Servei	19.468,00 €	19.468,00 €	38.936,00 €
Museografia	Servei		72.670,00 €	72.670,00 €
Gràfica	Servei		16.080,00 €	16.080,00 €
Il·luminació	Servei		60.597,00 €	60.597,00 €

9. Declaració dels ingressos nets previstos en un termini de 15 anys.

Com es pot observar en el quadre que figura a la pàgina 27 del Projecte Bàsic de Museologia, la previsió que fem no contempla la generació d'ingressos nets en els propers anys. Una projecció a quinze anys dels ingressos i despeses previstes , mantenint un creixement de les despeses a un 2% anual i el públic creixent a un 10% anual, ens continua oferint un resultat deficitari de l'explotació . I cal assenyalar que a partir dels 10.000 visitants, caldria incrementar tant horaris com serveis d'atenció al públic, neteja, consums i manteniment i renovació d'equips i elements de difusió, fet que ens allunyarà encara més de la possibilitat de generar ingressos nets.

Memòria Tècnica redactada per

ICACIQI) 12:21:22+03.00,
(VUTEIT D946: 3018'04'18
)
A' IOAI (VUTEITACACIO
LOAI
LIGAIOLV' ALGAIOLV'
PL' YLUMV' ALGAIOLV'
YLUMV' ALGAIOLV'

Joan Pluma i Vilanova

EGUAIY +03.00,
I E946: 3018'04'18
EBRAS 12:21:22+03.00,
TRESZ (VUTEITACACIO
MIBEIA 04'18
LOAI
LIGAIOLV' ALGAIOLV'
PL' YLUMV' ALGAIOLV'
YLUMV' ALGAIOLV'

Mireia Tresserras i Fluvià

